

Asia: VN/33963/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten uudistaminen

-

Kotoutumisen edistämisen rahoituksen säästöt

-

Kotoutumisen tavoitteet ja velvoittavuuden lisääminen

-

Alkuvaiheen palveluprosessin muutokset

-

Muut huomiot

Tampereen kesäyliopisto kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. Kannatamme kotouttamiskoulutuksen kehittämistä. Riittävä suomen tai ruotsin kielen taito on merkittävä tekijä muun muassa työllistymisessä ja ylipäättään kotoutumisessa.

Esitykseen sisältyvät mittavat säästötavoitteet sekä vastuun vapaalta siirtäminen sivistystyöltä kunnille uhkaavat merkittävästi heikentää kotoutumispalvelujen laatua ja saavutettavuutta. Samalla vapaan sivistystyön oppilaitoksilta esitetään poistettavaksi lakisääteinen kotoutumiskoulutustehtävä.

Uhkana on, että uudistukset ja säästöt vaarantava kotoutumiskoulutuksen, riittävyyden, jatkuvuuden ja saavutettavuuden.

Kyse on isosta määrärahalleikkauksesta oppilaitoksille, jotka ovat panostaneet kotouttamiskoulutukseen ja samalla vastanneet oman alueensa koulutustarpeisiin maahanmuuttajille. Samalla hallituskaudella vapaaseen sivistystyöhön uhkaa kohdistua jo toisen kerran mittavia määrärahalleikkauksia.

Erityisesti Luku-kirjoitustaidottomien kotouttamiskoulutusta ei pitäisi siirtää pois vapaalta sivistystyöltä. Vapaan sivistystyön luku- ja kirjoitustaidon koulutus edistää yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja maahan muuttaneiden osallisuuden toteutumista. Ryhmä on erittäin heikossa asemassa olevia henkilöitä, jotka hyötyvät erityisen paljon vapaan sivistystyön järjestämästä laadukkaasta opetuksesta, jossa ohjaus ja kontaktiopetus on merkittävässä roolissa. Luku- ja kirjoitustaidon koulutusta ei tule tarkastella ensisijaisesti työvoimapolitiittisina, vaan koulutuspolitiittisina ja sivistyksellisinä perusoikeuksina.

Esitämme, että:

vapaan sivistystyön oppilaitosten tehtävä maahan muuttaneiden koulutuksessa säilytetään osana vapaata sivistystyötä koskevaa lainsäädäntöä ja se turvataan riittävällä määrärahalla. Vapaan sivistystyönoppilaitosten rooli määritellään selkeästi työvoimakoulutusta täydentäväksi.

kotoutumissuunnitelmaan sisältyvää täydentävää kieli- ja lukutaitokoulutusta tuetaan jatkossakin omaehtoisina opintoina, koska työvoimapolitiittinen kotoutumiskoulutus ei riitä valtaosalle osallistujista työllistymiseen tai tutkinto-opiskeluun vaadittavan osaamisen hankkimiseen.

Urhemaa Anu-Maikki
Tampereen kesäyliopisto